

ANDRA VECKAN »UNDER ÅRET«

MÅNDAG DEN 19 JANUARI

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 1994:

Läsning 1 Sam 15:16–23

Samuel sade till Saul: »Stanna nu upp, så vill jag förkunna för dig vad Herren i natt har sagt till mig.« Han sade till honom: »Tala.« Samuel sade: »Se, fastän du var obetydlig i dina egna ögon, har du blivit ett huvud för Israels stammar, ty Herren smorde dig till kung över Israel. Och Herren sände dig iväg och sade: 'Gå och tillspilloge amalekiterna, de syndarna, och strid mot dem, tills du har tillintetgjort dem.' Varför har du då inte hört Herrens röst utan kastat dig över bytet och gjort vad ont är i Herrens ögon?«

Saul svarade Samuel: »Jag har ju hört Herrens röst och gått den väg på vilken Herren har sänt mig. Jag har fört hit Agag, Amaleks kung, och gett Amalek till spillo. Men folket tog av bytet får och fäkreatur, det bästa av det tillspillogivna, för att offra det åt Herren, din Gud, i Gilgal.«

Då sade Samuel: »Menar du att Herren har samma behag till brännoffer och slaktoffer som till att man hör Herrens röst? Nej, lydnad är bättre än offer, och hörsamhet bättre än det feta av vädurar. Ty motsträvighet är trolldomssynd, och motspänstighet är avguderi och husgudsdyrkan. Eftersom du har förkastat Herrens ord, har han också förkastat dig, och du skall inte längre vara kung.«

Responsoriepsalm Ps 50:8–9, 16bc–17, 21, 23 (R. 23b)

R. Jag skall låta er se min frälsning.

Jag vill inte straffa dig för dina offer,
dina brännoffer har jag alltid inför mig.
Men jag tar inte emot tjurar ur ditt hus
eller bockar ur dina fållor. R.

»Hur kan du tala om mina stadgar
och föra mitt förbund på tungan,
du som hatar tuktan
och vänder ryggen åt mina ord? R.

Så gör du, och jag tiger,
och nu tror du att jag är som du.
Den som offrar lovets offer, han ärar mig,
och den som ger akt på sin väg,
honom skall jag låta se min frälsning.« R.

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 2022:

Läsning 1 Sam 15:16–23

Samuel sade till Saul: "Jag skall tala om för dig vad Herren sade till mig i natt." –
"Låt höra!" sade Saul. Samuel sade: "Även om du är obetydlig
i dina egna ögon står du dock i spetsen för Israels stammar, och Herren har smort dig
till kung över Israel. Herren har sänt dig och sagt: Dra ut och vig amalekiterna åt
förintelse, bekämpa dessa syndare tills de är utplånade. Varför lyssnade du inte till
Herren utan kastade dig över bytet och gjorde det som är ont i Herrens ögon?"

Saul svarade: "Jag lyssnade till Herren. Jag drog ut dit Herren skickade mig.
Ágag, amalekiternas kung, förde jag hit, men dem själva vigde jag åt förintelse. Av
bytet tog folket får och kor, det bästa av det som skulle vigas åt förintelse, för att offra
det åt Herren, din Gud, i Gílgal."

Då sade Samuel:
"Älskar Herren offergåvor
lika mycket som lydnad?
Nej, lydnad är bättre än offer,
hörsamhet bättre än baggars fett.
Trots är synd liksom svartkonst är synd,
övermod synd liksom avgudadyrkan.
Du har förkastat Herrens ord,
och han har förkastat dig:
du skall ej längre vara konung."

Responsoriepsalm Ps 50:8–9, 16b–17, 21, 23 (R. jfr 23b)

R. Den som ger akt på sin väg skall få se min frälsning.

Jag vill inte straffa dig för dina offer,
dina brännoffer har jag alltid inför mig.
Men jag tar inte emot tjurar ur ditt hus
eller bockar ur dina fållor. R.

Hur kan du tala om mina stadgar
och föra mitt förbund på tungan,
du som hatar tuktan
och vänder ryggen åt mina ord? R.

Så gör du, och jag tiger,
och nu tror du att jag är som du.
Nej, jag vill ställa fram det för dina ögon,
och jag vill straffa dig. R.

Den som offrar lovets offer ärar mig,
och den som ger akt på sin väg
skall jag låta se min frälsning. R

Halleluja Heb 4:12

V. Guds ord är levande och verksamt,
och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar.

Evangelium Mark 2:18–22

Johannes lärjungar och fariseerna fastade. Då kom några och frågade Jesus: »Varför fastar Johannes lärjungar och fariseernas, men inte dina lärjungar?» Jesus svarade: »Inte kan väl bröllopgästerna fasta medan brudgummen är hos dem? Så länge de har brudgummen hos sig kan de inte fasta. Men det skall komma en tid då brudgummen tas ifrån dem, och när den dagen är inne kommer de att fasta. Ingen syr fast en bit okrympt tyg på ett gammalt plagg. Då sliter ju det nya tyget med sig av det gamla och det blir en värre reva. Ingen håller nytt vin i gamla vinsäckar, för då spränger vinet säckarna, och både vinet och säckarna förstörs. Nej, nytt vin slår man i nya säckar.«

TISDAG DEN 20 JANUARI

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 1994:

Läsning 1 Sam 16:1–13

Herren sade till Samuel: »Hur länge tänker du sörja över Saul? Jag har ju förkastat honom, ty jag vill inte längre att han skall vara kung över Israel. Fyll ditt horn med olja och ge dig iväg. Jag vill sända dig till betlehemiten Isai, ty en av hans söner har jag utsett till kung åt mig. Men Samuel sade: »Hur skall jag kunna gå dit? Om Saul får höra det, så dräper han mig.« Herren svarade: »Ta en kviga med dig och säg: 'Jag har kommit för att offra åt Herren.' Sedan skall du inbjuda Isai till offret, och jag skall då själv låta dig veta vad du bör göra, och du skall smörja åt mig den jag nämner för dig.«

Samuel gjorde vad Herren hade sagt och kom så till Bet-Lehem. Men när de äldste i staden fick se honom, blev de förskräckta och frågade: »Allt står väl rätt till?» Han svarade: »Ja. Jag har kommit för att offra åt Herren. Helga er och kom med mig till offret.« Och han helgade Isai och hans söner och inbjöd dem till offret.

När de nu kom dit och han fick se Eliab, tänkte han: »Förvisso står Herrens smorde här inför honom.« Men Herren sade till Samuel: »Se inte på hans utseende och på hans högväxta gestalt, ty jag har förkastat honom. Ty det är inte som en människa ser. En människa ser på det som är för ögonen, men Herren ser till hjärtat.«

Då kallade Isai på Abinadab och lät honom gå fram för Samuel. Men han sade: »Inte heller denne har Herren utvalt.« Då lät Isai Samma gå fram. Men han sade: »Inte heller denne har Herren utvalt.« På detta sätt lät Isai sju av sina söner gå fram för Samuel. Men Samuel sade till Isai: »Herren har inte utvalt någon av dessa.« Och Samuel frågade Isai: »Är detta alla ynglingarna?» Han svarade: »Ännu återstår den yngste, men han går nu i vall med fåren.«

Då sade Samuel till Isai: »Sänd bud och hämta hit honom, ty vi skall inte sätta oss till bords, förrän han kommer hit.« Då sände han bud och lät hämta honom. Och han

var ljuslätt och hade vackra ögon och ett behagfullt utseende. Och Herren sade: »Stå upp och smörj honom, ty denne är det.« Då tog Samuel sitt oljehorn och smorde honom mitt ibland hans bröder. Och Herrens Ande kom över David, från den dagen och i fortsättningen. Sedan stod Samuel upp och gick till Rama.

Responsoriepsalm Ps 89:20–22, 27–28 (R. 21a)

R. Jag har funnit min tjänare David.

Herre, du sade en gång i en syn till dina fromma:

»Jag har lagt hjälp i en hjältes hand,
jag har upphöjt en yngling ur folket. R.

Jag har funnit min tjänare David
och smort honom med min heliga olja.
Min hand skall stadigt vara med honom,
och min arm skall styrka honom. R.

Han skall kalla mig så: Du min fader,
min Gud och min frälsnings klippa.
Ja, jag skall göra honom till den förstfödde,
till den högste bland konungarna på jorden.« R.

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 2022:

Läsning 1 Sam 16:1–13

Herren sade till Samuel: "Hur länge tänker du gråta över Saul? Jag har ju förkastat honom; han skall inte längre vara kung över Israel. Fyll ditt smörjhorn med olja och ta det med dig. Jag sänder dig till Jíshaj i Betlehem, ty jag har utsett en av hans söner till kung." Samuel svarade: "Nej, dit kan jag inte gå. Fick Saul reda på det skulle han döda mig." Men Herren sade: "Ta med dig en kviga och säg att du kommer för att offra till Herren. Bjud så in Jíshaj till offerfesten. Sedan låter jag dig veta vad du skall göra; den som jag utpekar skall du smörja åt mig."

Samuel gjorde som Herren hade sagt. När han kom till Betlehem skyndade stadens äldste emot honom och frågade oroligt: "Vad för dig hit? Är allt väl?" – "Ja", svarade han. "Jag är här för att offra till Herren. Rena er, och kom sedan med mig till offerfesten." Han renade Jíshaj och hans söner och inbjöd dem till offret.

När de kom dit och Samuel såg Éliav, tänkte han: "Här inför Herren står nu hans smorde." Men Herren sade till Samuel: "Fäst dig inte vid hans utseende och hans resliga gestalt – honom har jag förkastat. Herren ser med andra ögon än människor: människor ser till det yttre, men Herren ser till hjärtat." Då kallade Jíshaj på Avinádav och lät honom stiga fram inför Samuel. Men Samuel sade: "Inte heller honom har Herren utvalt." Därefter lät Jíshaj Shamma stiga fram, men Samuel sade: "Inte heller honom har Herren utvalt."

På detta sätt lät Jíshaj sina sju söner stiga fram, men Samuel sade: "Herren har inte utvalt någon av dessa." Sedan frågade han: "Är detta alla dina söner?" – "Nej", svarade Jíshaj, "den yngste är kvar, men han är ute och vallar fåren." Då sade Samuel: "Skicka efter honom, vi går inte vår väg förrän han har kommit." Jíshaj lät hämta honom, och han var ljus och ståtlig och hade vackra ögon. Och Herren sade: "Han är det, honom skall du smörja." Samuel tog då oljehornet och smorde honom mitt ibland hans bröder. Och Herrens ande föll över David och var sedan alltid med honom. Därefter vände Samuel tillbaka till Rama.

Responsoriepsalm Ps 89:20–22, 27–28 (R. 21a)

R. Jag har funnit min tjänare David.

Du sade en gång i en syn till dina fromma:
Jag har lagt hjälp i en hjältes hand,
jag har upphöjt en yngling ur folket. R.

Jag har funnit min tjänare David
och smort honom med min heliga olja.
Min hand skall stadigt vara med honom,
och min arm skall styrka honom. R.

Han skall kalla mig så: Du min fader,
min Gud och min frälsnings klippa.
Jag skall göra honom till den förstfödde,
till den högste bland kungarna på jorden. R.

Halleluja Jfr Ef 1:17–18

V. Må vår Herre Jesu Kristi Fader ge vårt inre öga ljus,
så att vi ser vilket hopp han har kallat oss till.

Evangelium Mark 2:23–28

En sabbat tog Jesus vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. Då sade fariseerna till honom: »Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?» Han svarade: »Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta? Han gick in i Guds hus — det var när Evjatar var överstepräst — och åt upp skådebröden som inga andra än prästerna får äta, och gav också dem som var med honom.» Och Jesus sade till dem: »Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. Alltså är Människosonen herre också över sabbaten.»

ONSDAG DEN 21 JANUARI

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 1994:

Läsning 1 Sam 17:32–33, 37, 40–51

David sade till Saul: »Må ingen låta sitt mod falla. Din tjänare vill gå bort och slåss mot denne filisté.« Saul sade till David: »Inte kan du gå bort mot denne filisté och strida mot honom. Du är ju endast en yngling, och han är en stridsman allt ifrån ungdomen.« Och David sade vidare: »Herren, som räddade mig undan lejon och björn, han skall också rädda mig undan denne filisté.« Och han tog sin stav i handen och valde ut åt sig fem släta stenar ur bäcken och lade dem i sin herdeväska och vid bröstet och tog sin slunga i handen. Därefter gick han fram mot filistéen.

Filistéen gick framåt och kom David allt närmare, och hans sköldbärare gick framför honom. Då nu filistéen såg upp och fick se David, föraktade han honom. Ty denne var ännu en yngling, ljuslätt och grann. Och filistéen sade till David: »Menar du att jag är en hund, eftersom du kommer mot mig med käppar?« Och filistéen förbannade David, genom att han svor vid sina gudar. Sedan sade filistéen till David: »Kom hit till mig, så skall jag ge ditt kött åt himmelens fåglar och åt markens djur.«

David svarade filistéen: »Du kommer mot mig med svärd och spjut och lans, men jag kommer mot dig i Herren Sebaots namn, hans som är Gud för Israels här, den här som du har smädat. Herren skall denna dag överlämna dig i min hand, så att jag skall slå ned dig och ta ditt huvud av dig, och jag skall denna dag ge de filisteiska krigarnas döda kroppar åt himmelens fåglar och åt jordens vilda djur. Så skall alla länder erfara att Israel har en Gud. Och hela denna skara skall erfara att det inte är genom svärd och spjut som Herren ger seger. Ty striden är Herrens, och han skall ge er i vår hand.«

När då filistéen gjorde sig redo och gick framåt och närmade sig David, sprang David snabbt fram mot hären, filistéen till mötes. Och David stack sin hand i väskan och tog ur den en sten och slungade och träffade filistéen i pannan. Och stenen trängde in i pannan, så att han föll omkull med ansiktet mot jorden. Så övervann David filistéen med slunga och sten och slog filistéen till döds, utan att David därvid hade något svärd i sin hand. Sedan sprang David fram och ställde sig bredvid filistéen och fattade i hans svärd. Och när han hade dragit det ur skidan, gav han honom dödsstöten och högg av hans huvud med det. När filistéerna nu såg att deras kämpe var död, flydde de.

Responsoriepsalm Ps 144:1–2, 9–10 (R. 1a)

R. Lovad vare Herren, min klippa.

Lovad vare Herren, min klippa,
han som lär mina armar att kriga,
mina händer att strida. R.

Han är mitt värn och min borg,
min fästning och min räddare,
min sköld och min tillflykt,
han som lägger folken under mina fötter. R.

Gud, en ny sång vill jag sjunga till din ära,
till tiosträngad harpa vill jag prisa dig,
dig som ger seger åt kungarna
och räddar din tjänare David. R.

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 2022:

Läsning 1 Sam 17:32–33, 37, 40–51

David sade till Saul: "Låt dig inte skrämmas av den där filistén, herre. Jag, din tjänare, skall gå ut och strida mot honom." – "Inte duger du till att slåss mot filistén", svarade Saul, "du är ju bara en pojke, och han har varit krigare i hela sitt liv." Och han tillade: "Herren som har räddat mig från både lejon och björn, han skall rädda mig från den där filistén." Då sade Saul till honom: "Gå. Herren är med dig."

Han tog sin käpp, valde ut fem släta stenar i bäcken och stoppade dem i sin herdeväska, sin ränsel. Med slungan i handen gick han emot filistén. Filistén kom allt närmare med sköldbäraren framför sig. När filistén fick syn på David fnös han föraktfullt åt honom – det var ju bara en ung pojke, ljushyllt och vacker. "Tror du jag är en hund, eftersom du kommer emot mig med käppar?" frågade han. Så nedkallade filistén sina gudars förbannelse över David. "Kom hit", ropade han, "så skall jag ge din kropp åt himlens fåglar och markens djur." David svarade: "Du kommer emot mig med svärd och spjut och sabel. Jag går emot dig i Herren Sebaots namn, hans som är Israels härars Gud och som du har smädat. I dag skall Herren utlämna dig åt mig, jag skall fälla dig till marken och hugga huvudet av dig. I dag skall jag ge ditt lik och de filisteiska soldaternas lik åt himlens fåglar och markens vilda djur. Så skall hela världen förstå att Israel har en Gud, och alla här skall inse att det inte är med svärd och spjut som Herren ger seger. Han råder över kriget, och han har gett er i vårt våld."

När nu filistén fortsatte framåt och kom allt närmare, sprang David med snabba steg fram mot hären för att möta honom. Han stack handen i väskan och tog upp en sten, sköt i väg den med slungan och träffade filistén så att stenen trängde in i pannan och han föll framstupa på marken. Så besegrade David filistén med slunga och sten. Han dräpte filistén utan svärd.

Nu sprang David fram och ställde sig över filistén, grep hans svärd och drog det ur skidan. Han gav honom dödsstöten och högg av huvudet med svärdet. När filisteerna såg att deras hjälte var död tog de till flykten.

Responsoriepsalm Ps 144:1–2, 9–10 (R. 1a)

R. Lovad vare Herren, min klippa.

[Lovad vare Herren, min klippa,
han som lär mina armar att kriga,
mina händer att strida,
mitt värn och min borg,
min fästning och min räddare,

min sköld och min tillflykt,
han som lägger folken under mina fötter. R.

Gud, en ny sång vill jag sjunga till din ära,
till tiosträngad harpa vill jag prisa dig,
dig som ger seger åt kungarna
och räddar din tjänare David. R.

Halleluja Jfr Matt 4:23

V. Jesus förkunnade budskapet om riket
och botade alla slags sjukdomar bland folket.

Evangelium Mark 3:1–6

Vid den tiden gick Jesus till synagogan och där satt en man som hade en förtvinad hand. Folket höll ögonen på Jesus för att se om han skulle bota honom på sabbaten; de ville ha något att anklaga honom för. Han sade till mannen med den förtvinade handen: »Stig upp och kom fram.« Sedan frågade han dem: »Vad är tillåtet på sabbaten, att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att döda?« De teg. Då såg han på dem fylld av vrede och sorg över att de var så förstockade. Och till mannen sade han: »Håll fram handen.« Han höll fram den, och den blev bra igen. Men fariseerna gick bort och började genast överlägga med Herodes anhängare om hur de skulle röja Jesus ur vägen.

TORSDAG DEN 22 JANUARI

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 1994:

Läsning 1 Sam 18:6–9; 19:1–7

När folket kom hem, då David återvände, efter att ha slagit ned filistéen, gick kvinnorna ut från alla Israels städer, under sång och dans, för att möta kung Saul med jubel, med pukor och trianglar. Och kvinnorna sjöng med glädje så här: »Saul har slagit sina tusen men David sina tio tusen.« Då blev Saul mycket vred, ty det talet retade honom, och han sade: »Åt David har de gett 10 000, och åt mig har de gett 1 000. Nu fattas honom bara kungadömet.« Och Saul såg med onda ögon på David från den dagen och i fortsättningen.

Saul talade med sin son Jonatan och med alla sina tjänare om att döda David. Men Sauls son Jonatan var David mycket tillgiven. Därför talade Jonatan om detta för David och sade: »Min fader Saul försöker döda dig. Ta dig alltså till vara i morgon och håll dig gömd på någon plats där du kan vara dold. Men själv vill jag gå ut och ställa mig bredvid min fader på marken, där du är, och jag vill tala om dig med min fader. Om jag då märker något, skall jag sedan tala om det för dig.«

Jonatan talade till Davids bästa med sin fader Saul och sade till honom: »Kungen må inte förbryta sig mot sin tjänare David, ty han har inte förbrutit sig mot dig, utan vad han har gjort har varit till stor nytta för dig. Han tog ju sin själ i sin hand och slog

ned filistéer, och Herren gav så hela Israel en stor seger. Du har själv sett det och glatt dig åt det. Varför skulle du då begå synd mot oskyldigt blod genom att döda David utan orsak?» Saul lyssnade till Jonatans ord. Och Saul svor: »Så sant Herren lever, han skall inte dödas.« Sedan kallade Jonatan David till sig. Och Jonatan talade om för honom allt som hade blivit sagt. Därefter förde Jonatan David till Saul, och han var i hans tjänst som förut.

Responsoriepsalm Ps 56:2-3, 9-13 (R. 5bc)

R. Jag förtröstar på Gud och skall inte frukta.

Var mig nådig, Gud, ty människor står mig efter livet,
mina fiender plågar mig dag efter dag.
Mina förföljare står mig dagligen efter livet,
många strider mot mig i högmod. R.

Du har räknat min flykts dagar.
Samla mina tårar i din lägel,
skriv dem i din bok. R.

Då måste mina fiender vika tillbaka när jag ropar.
Jag vet att Gud står mig bi.
Jag prisar Guds ord,
jag prisar Herrens ord. R.

Jag förtröstar på Gud och skall inte frukta.
Vad kan människor göra mig?
Jag har löften att infria till dig,
Gud, jag vill infria dem med lovoffer. R.

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 2022:

Läsning 1 Sam 18:6-9; 19:1-7

Då hären kom tillbaka efter att David hade dödat filistén gick kvinnorna i Israels alla städer ut för att titta, och danserskor mötte kung Saul med glädjerop och tamburiner och tresträngade lyror. De jublande kvinnorna sjöng:

Saul har slagit tusen,
David tio tusen.

Saul tog mycket illa upp, och i sin förbittring sade han: "Åt David ger de tio tusen och åt mig tusen. Nu fattas honom bara kungamakten." Från och med nu hade Saul ögonen på David.

Saul talade med sin son Jónatan och med sina närmaste män om sin avsikt att döda David. Men Jónatan var mycket fäst vid David och varskodde honom. "Saul vill döda dig", sade han. "Var därför på din vakt i morgon bitti, göm dig och håll dig dold. Själv skall jag göra sällskap med min far ut på fälten där du håller till och tala med honom om dig. Om jag då får reda på något skall jag låta dig veta det."

Jónatan talade väl om David inför sin far och sade: "Kungen får inte göra sin tjänare något orätt – David har ju aldrig gjort något orätt mot dig, utan du har haft stor nytta av hans tjänster. Han satte sitt liv på spel då han slog ihjäl filistén, och Herren gav Israel en stor seger. Du såg det själv och gladde dig. Varför skulle du då låta oskyldigt blod flyta och döda David utan anledning?"

Saul lyssnade till Jónatan och svor vid Herren: "Så sant Herren lever, David skall inte dödas." Då kallade Jónatan på David och berättade om samtalet. Han tog med sig David till Saul, och så var David åter i tjänst hos kungen som förut.

Responsoriepsalm Ps 56:2-3, 9-13 (R. 5b)

R. Jag förtröstar på Gud och skall inte frukta.

Var mig nådig, Gud, ty människor står mig efter livet,
mina fiender plågar mig dag efter dag.
Mina förföljare står mig dagligen efter livet,
många strider mot mig i högmod. R.

Du har räknat min flykts dagar.
Samla mina tårar i din lägel,
skriv dem i din bok.
Då måste mina fiender vika tillbaka när jag ropar.
Jag vet att Gud står mig bi. R.

Jag prisar Guds ord,
jag prisar Herrens ord.
Jag förtröstar på Gud och skall inte frukta.
Vad kan människor göra mig?
Jag har löften att infria till dig,
Gud, jag vill infria dem med looffer. R.

Halleluja Jfr 2 Tim 1:10

V. Vår frälsare Kristus Jesus har utplånat döden
och dragit liv och oförgänglighet fram i ljuset
genom evangeliet.

Evangelium Mark 3:7-12

Vid den tiden drog Jesus sig undan mot sjön tillsammans med sina lärjungar. En massa människor från Galileen följde med, men också från Judeen, Jerusalem och Idumeen och från andra sidan Jordan och från trakten kring Tyros och Sidon kom människor i massor till honom, när de hörde talas om allt han gjorde. Han sade åt sina lärjungar att ha en båt till reds, så att han slapp bli trängd av folkmassan. Han hade botat många, och nu kom alla som led av någon plåga och trängde sig på honom för att få röra vid honom. Och när de orena andarna såg honom, föll de ner

för honom och ropade: »Du är Guds son.« Men han förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.

FREDAG DEN 23 JANUARI

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 1994:

Läsning 1 Sam 24:3–21

Saul tog 3 000 män, utvalda ur hela Israel, och drog iväg för att söka efter David och hans män på Stenbocksklipporna. Och när han kom till boskapsgårdarna vid vägen, fanns där en grotta. Då gick han dit in för något avsides bestyr. Men David och hans män satt längst inne i grottan. Då sade Davids män till honom: »Se, detta är den dag om vilken Herren har sagt till dig: Jag vill nu ge din fiende i din hand, så att du får göra med honom vad du finner för gott.« Då steg David upp och skar i smyg av en flik på Sauls mantel. Men därefter slog Davids samvete honom, därför att han hade skurit av fliken på Sauls mantel. Och han sade till sina män: »Må Herren låta det vara fjärran ifrån mig att jag skulle göra detta mot min herre, mot Herrens smorde, att jag skulle räcka ut min hand mot honom. Han är ju Herrens smorde.« Och David höll sina män tillbaka med stränga ord och tillät dem inte att överfalla Saul.

Men när Saul hade stigit upp och gått ut ur grottan och fortsatt sin färd, då steg också David upp och gick ut ur grottan och ropade efter Saul: »Min herre kung!« När då Saul såg sig om, böjde David sig ned med ansiktet mot jorden och bugade sig. Och David sade till Saul: »Varför hör du på sådana människors ord, som säger att David söker din olycka? Du har ju i dag med egna ögon sett hur jag skonade dig, när Herren i dag hade gett dig i min hand i grottan och man uppmanade mig att dräpa dig. Jag tänkte: 'Jag vill inte räcka ut min hand mot min herre. Han är ju Herrens smorde.' Se själv, min fader, ja, se här fliken av din mantel i min hand. Ty därav att jag skar av fliken på din mantel men inte dräpte dig, må du märka och se att jag inte har velat göra något ont eller begå något brott och att jag inte har förbrutit mig mot dig, fastän du försöker att ta mitt liv. Herren skall döma mellan mig och dig, och Herren skall hämnas mig på dig, men min hand skall inte röra dig. Det är som det gamla ordspråket säger: 'Från de ogudaktiga kommer vad ogudaktigt är.' Därför skall min hand inte röra dig. Efter vem har Israels kung dragit ut? Efter vem är det du jagar? Efter en död hund, efter en enda liten loppa? Så må då Herren vara domare och döma mellan mig och dig. Må han se till detta och utföra min sak, ja, må han döma mig fri från din hand.«

När David hade talat dessa ord till Saul, sade Saul: »Det är ju din röst, min son David.« Och Saul brast i gråt. Och han sade till David: »Du är rättfärdigare än jag, ty du har bevisat mig gott, medan jag har bevisat dig ont. Du har i dag låtit mig se din godhet mot mig, genom att du inte har dräpt mig, fastän Herren hade överlämnat mig i din hand. Ty när någon träffar på sin fiende, brukar han då låta honom gå sin väg i ro? Må Herren löna dig med sitt goda för vad du denna dag har gjort mig. Och nu vet jag säkert att du skall bli kung och att Israels kungadöme skall förbli i din hand.«

Responsoriepsalm Ps 57:2–4, 6, 11 (R. 2a)

R. Var mig nådig, Gud, var mig nådig.
Var mig nådig, Gud, var mig nådig,
ty till dig tar min själ sin tillflykt.
Under dina vingars skugga vill jag ta min tillflykt,
till dess att det onda är förbi. R.

Jag ropar till Gud den Högste,
till Gud, som står mig bi.
Han skall sända hjälp från himmelen
när mina fiender smädar mig.
Gud skall sända sin nåd och sin trofasthet. R.

Upphöjd vare du, Gud, över himmelen,
må din ära sträcka sig över hela jorden!
Ty din godhet når ända upp till himmelen,
din trofasthet ända till skyarna. R.

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 2022:

Läsning 1 Sam 24:3–21

Saul tog 3 000 utvalda soldater från hela Israel och tågade ut för att leta efter David och hans män öster om Stengetsklipporna. När han kom till fårfallorna utmed vägen gick han in i en grotta där för att uträtta sina behov. Men längst inne i grottan satt David och hans män, och de sade till honom: "Nu är den dagen inne om vilken Herren sagt: Jag lämnar din fiende i ditt våld, gör med honom vad du behagar!" Då smög sig David fram och skar av en flik av Sauls mantel. Men när han hade skurit av Sauls mantelflik slog honom samvetet, och han sade till sina män: "Herren förbjude att jag skulle handla så mot min härskare, Herrens smorde, att jag bär hand på honom: han är dock Herrens smorde." Och med stränga ord avhöll David sina män från att överfalla Saul.

Saul lämnade grottan och fortsatte vägen fram. Då reste sig David och gick ut och ropade efter honom: "Min herre och konung!" Saul såg sig om, och David föll ner med ansiktet mot marken och hälsade underdånigt. Han sade: "Varför lyssnar du till dem som säger att jag vill dig illa? Nu kan du själv se hur Herren utlämnade dig åt mig i grottan. Jag blev uppmanad att döda dig, men jag skonade dig och sade: Jag får inte bära hand på min härskare, han är dock Herrens smorde.

Se här, min fader, vad jag håller i handen, en flik av din mantel. Jag kunde ha dödat dig, men jag skar bara av en flik av din mantel. Då måste du förstå att jag inte är skyldig till något ont, jag har inte förbrutit mig mot dig. Du däremot lägger försåt för att bringa mig om livet. Herren skall döma mellan oss, Herren skall hämnas på dig för vad du har brutit mot mig, själv skall jag inte röra dig. Du vet hur de gamle brukade säga: Ont kommer från de onda. Min hand skall inte röra vid dig. Mot vem har Israels konung dragit ut, vem är det du jagar? En död hund! En ynka loppa! Men Herren skall vara domare; han skall skipa rättvisa mellan dig och mig. Han skall ta sig an min sak och skaffa mig rätt gentemot dig."

När David hade sagt detta ropade Saul: "David, min son, är det verkligen du?" Och han brast i gråt. "Det är du som har rätt, inte jag", sade han. "Du har gjort gott mot mig, och jag har gjort ont mot dig. I dag har du visat att du vill mig väl: du dödade mig inte, trots att Herren hade lagt mitt liv i din hand. Man låter ju inte sin fiende löpa, när man fått honom fast! Herren skall löna dig rikligt för vad du har gjort mot mig i dag. Nu vet jag säkert att du skall bli kung och att Israels kungadöme kommer att befästas under ditt styre."

Responsoriepsalm Ps 57:2–4, 6, 11 (R. 2a)

R. Var mig nådig, Gud, var mig nådig.

[Var mig nådig, Gud, var mig nådig,
ty till dig tar min själ sin tillflykt.
Under dina vingars skugga vill jag ta min tillflykt,
till dess att det onda är förbi. R.

Jag ropar till Gud den Högste,
till Gud, som fullbordar sitt verk för mig.
Han skall sända hjälp från himmelen
när mina fiender smädar mig.
Gud skall sända sin nåd och sin trofasthet. R.

Upphöjd vare du, Gud, över himmelen,
må din ära sträcka sig över hela jorden!
Ty din godhet når ända upp till himmelen,
din trofasthet ända till skyarna. R.

Halleluja Jfr 2 Kor 5:19

V. Gud var i Kristus
och försonade hela världen med sig själv,
och han har anförtrott oss försoningens ord.

Evangelium Mark 3:13–19

Vid den tiden gick Jesus upp på berget och kallade till sig några som han hade utvalt, och de kom till honom. Han utsåg tolv som skulle följa honom och som han skulle skicka ut att predika och ha makt att driva ut demonerna. Och de tolv han utsåg var: Simon, som han gav namnet Petrus, Sebedaios son Jakob och Jakobs bror Johannes, vilka han gav namnet Boanerges, det vill säga Åskans söner, vidare Andreas, Filippos, Bartolomaios, Matteus, Tomas, Alfaios son Jakob, Taddaios, Simon Kananaios och Judas Iskariot, han som förrådde honom.

LÖRDAG DEN 24 JANUARI

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 1994:

Läsning 2 Sam 1:1–4, 11–12, 17, 19, 23–27

Efter Sauls död, när David hade kommit tillbaka från segern över Amalek och när David sedan i två dagar hade uppehållit sig i Siklag, då hände sig på tredje dagen att en man kom från Sauls läger med sönderrivna kläder och med jord på sitt huvud. Och när han kom in till David, föll han ned till jorden och bugade sig. David frågade honom: »Varifrån kommer du?» Han svarade honom: »Jag kommer som flykting från Israels läger.«

Då sade David till honom: »Hur har det gått? Säg mig det.« Han svarade: »Folket har flytt ur striden, många av folket har också fallit och dött. Saul och hans son Jonatan är också döda.«

Då fattade David i sina kläder och rev sönder dem. Så gjorde också alla de män som var med honom där. Och de höll dödsklagan och grät och fastade ända till kvällen för Sauls och hans son Jonatans skull och för Herrens folks och för Israels hus' skull, därför att de hade fallit för svärd. Och David sjöng följande klagosång över Saul och hans son Jonatan:

»Din härlighet, Israel, ligger slagen på dina höjder.

Hur har inte hjältarna fallit!

Saul och Jonatan, så kära och ljuvliga för varandra i livet,
de blev inte heller skilda i döden,

de två, som var snabbare än örnar, starkare än lejon.

Israels döttrar, gråt över Saul,

över honom som klädde er i scharlakan och praktskrud
och prydde era kläder med gyllene smycken.

Hur har inte hjältarna fallit i striden!

Jonatan ligger slagen på dina höjder.

Jag sörjer över dig, du min broder Jonatan.

Mycket ljuvlig var du för mig.

Dyrbar var för mig din kärlek, mer än kvinnokärlek.

Hur har inte hjältarna fallit

och de båda stridssvärden förgåtts!«

Responsoriepsalm Ps 80:2–3,5–7 (R. 4b)

R. Gud, låt ditt ansikte lysa, och hjälp oss.

Lyssna, du Israels herde,

du som leder Josef som din hjord,

du som tronar på keruberna, träd fram i glans.

Låt din makt vakna upp

till att gå framför Efraim och Benjamin och Manasse,

och kom till vår frälsning. R.

Herre Gud Sebaot, hur länge skall du vredgas på ditt folk
och inte höra våra böner?

Du har låtit oss äta tårebröd
och givit oss tårar i fullt mått att dricka.
Du gör oss till ett trötoämne för våra grannar,
och våra fiender smädar oss. R.

Ur Lektionarium för vardagar band III utgivet 2022:

Läsning 2 Sam 1:1–4, 11–12, 19, 23–27

När David hade återvänt till Siklag efter segern över amalekiterna och varit där två dagar, kom på tredje dagen en man från Sauls här, som hade rivit sönder sina kläder och strött jord på huvudet. När han kom fram till David kastade han sig till marken och hälsade underdånigt.

”Varifrån kommer du?” frågade David. Han svarade: ”Från den israe-litiska hären, jag kom undan.” – ”Vad har hänt?” frågade David. ”Berätta!” – ”Soldaterna har tagit till flykten”, sade han, ”och många har stupat. Saul och hans son Jónatan är också döda.”

Då grep David tag i sina kläder och rev sönder dem, och detsamma gjorde alla omkring honom. De klagade och grät och fastade till kvällen i sorg över Saul och hans son Jónatan och över Herrens folk Israel, över alla dem som fallit i striden. Och David sjöng:

Din stolthet, Israel, ligger slagen på höjderna.
Se, dina hjältar har fallit!
Saul och Jónatan, de älskade, kära,
i livet och döden förenade,
snabbare än örnar, starkare än lejon.
Israels döttrar, gråt över Saul!
Han klädde er skönt i purpur och prakt,
han prydde er dräkt med smycken av guld.
Se, dina hjältar har fallit i striden!
Jónatan ligger slagen på höjderna.
Jag sörjer dig, min broder Jónatan,
du var mig mycket kär,
din kärlek mer för mig än kvinnors.
Se, dina hjältar har fallit,
dina vapen har krossats!

Responsoriepsalm Ps 80:2–3, 5–7 (R. jfr 4b)

R. Herre, låt ditt ansikte lysa, och hjälp oss!
Lyssna, du Israels herde,
du som leder Josef som din hjord,
du som tronar på keruberna, träd fram i glans.
Låt din makt vakna upp
till att gå framför Efraim och Benjamin och Manásse,
och kom till vår frälsning. R.
Herre Gud Sebaot,

hur länge skall du vredgas på ditt folk
och inte höra våra böner?
Du har låtit oss äta tårebröd
och givit oss tårar i fullt mått att dricka.
Du gör oss till ett trätoämne för våra grannar,
och våra fiender smädar oss. R.

Halleluja Jfr Apg 16:14b

V. Herre, öppna våra hjärtan,
så att vi lyssnar till Jesu Kristi ord.

Evangelium Mark 3:20–21

Vid den tiden då Jesus kom hem, samlades folket på nytt, så att han och lärjungarna inte ens kom åt att äta. Hans anhöriga fick höra det och gav sig i väg för att ta hand om honom; de menade att han var från sina sinnen.

TREDJE SÖNDAGEN »UNDER ÅRET« DEN 25 JANUARI

Guds ords söndag

Första läsningen Jes 9:1b–4

Om den förste slog bara lätt mot Sebulons land och Naftalis land, så har den siste slagit med full kraft västerut, mot landet på andra sidan Jordan, mot de främmande folkens område.

Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus,
över dem som bor i mörkrets land
strålar ljuset fram.
Du låter jublet stiga,
du gör glädjen stor.
De gläds inför dig
som man gläds vid skörden,
som man jublar när bytet fördelas.
Oket som tyngde dem,
stången på deras axlar,
förtryckarens piska
bryter du sönder,
som den dag då Midjan besegrades.

Responsoriepsalm Ps 27:1, 4, 13–14 (R. 1a)

*När responsoriepsalmen sjungs så används texten i **Cecilia 625**. När den läses används följande text:*

R. Herren är mitt ljus och min räddning.

Herren är mitt ljus och min räddning,
vem skulle jag frukta?
Herren är ett värn för mitt liv,
vem skulle jag bäva för? R.

Ett enda ber jag Herren om,
detta begär jag:
att få vara i Herrens hus
varje dag i mitt liv
för att se Herrens ljuvlighet
och söka svar i hans tempel. R.

Jag är viss om att möta Herrens godhet
här i de levandes land.
Hoppas på Herren!
Var stark, fatta mod
och hoppas på Herren! R.

Andra läsningen 1 Kor 1:10–13, 17

I vår herre Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att vara överens och inte dela upp er i olika läger, utan återigen stå eniga i tankar och åsikter. Av Chloes folk har jag nämligen fått höra, mina bröder, att det förekommer motsättningar bland er. Vad jag menar är att ni alla säger: »Jag hör till Paulus«, eller »Jag hör till Apollos«, eller »Jag hör till Kefas«, eller »Jag hör till Kristus«. Har Kristus blivit delad? Var det kanske Paulus som korsfästes för er, eller var det i Paulus namn ni döptes? Kristus har inte sänt mig för att döpa utan för att förkunna budskapet, men inte med en vältalares vishet: det skulle göra Kristi kors till tomma ord.

Halleluja Jfr Matt 4:23

V. Jesus förkunnade budskapet om riket
och botade alla slags sjukdomar bland folket.

Evangelium Matt 4:12–23

När Jesus hörde att Johannes hade blivit fängslad vände han tillbaka till Galileen. Han lämnade Nasaret och slog sig ner i Kafarnaum, som ligger vid sjön, i Sebulons och Naftalis land, för att det som sagts genom profeten Jesaja skulle uppfyllas:
Sebulons land och Naftalis land ner mot sjön, på andra sidan Jordan, hedningarnas Galileen — folket som bor i mörker har sett ett stort ljus, och för dem som bor i dödens land och skugga har ljuset gått upp. Från den tiden började Jesus förkunna: »Omvänd er. Himmelriket är nära.«

När han vandrade utmed Galileiska sjön fick han se två bröder, Simon som kallas Petrus och hans bror Andreas. De stod vid sjön och fiskade med kastnät, för de var fiskare. Han sade till dem: »Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare«, och de lämnade genast sina nät och följde honom. När han gick vidare fick han se två andra bröder, Jakob, Sebedaios son, och hans bror Johannes, sitta tillsammans med sin far Sebedaios i båten och göra i ordning sina nät. Jesus kallade på dem, och genast lämnade de båten och sin far och följde honom.

Han vandrade omkring i hela Galileen och undervisade i synagogorna, förkunnade budskapet om riket och botade alla slags sjukdomar och krämpor bland folket.

eller (kortare läsning):

Evangelium Matt 4:12-17

När Jesus hörde att Johannes hade blivit fängslad vände han tillbaka till Galileen. Han lämnade Nasaret och slog sig ner i Kafarnaum, som ligger vid sjön, i Sebulons och Naftalis land, för att det som sagts genom profeten Jesaja skulle uppfyllas: *Sebulons land och Naftalis land ner mot sjön, på andra sidan Jordan, hedningarnas Galileen — folket som bor i mörker har sett ett stort ljus, och för dem som bor i dödens land och skugga har ljuset gått upp.* Från den tiden började Jesus förkunna: »Omvänd er. Himmelriket är nära.«